دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز تحقیقات ویروس شناسی بالینی دانشگاه علوم پزشکی تهران
آزمایشگاه ویروس شناسی پزشکی آرامیس
آرامش زیست ژن
سهامی خاص
کلینیک پاپیلوما بیمارستان لولاگر
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

01

HPV

human papillomavirus

ویروس پاپیلوما در یک نگاه!

عفونت ویروس پاپیلوما، با انتشار وسیع جهانی شایع ترین عفونت آمیزشی در کل جهان است (سازمان بهداشت جهانی)

شما بیمار محترم شاید قبلا با نام این ویروس آشنا شده اید.

اجازه دهید قبل از پرداختن به مقوله ویروس پاپیلوما، نگاهی به آمارهای جهانی داشته باشیم.

سرطان دهانه رحم چهارمین سرطان شایع زنان در دنیا میباشد. همچنین اولین علت مرگ و میر به دلیل سرطان در زنان در دنیا می باشد، به نحوی که سالانه در دنیا حدود ۴۹۳ هزار مورد جدید این سرطان گزارش می‌شود و این موضوع درحالی است که سرطان دهانه رحم به طورکامل قابل پیشگیری و درمان است.

ویروس پاپیلومای انسانی یا به اختصار HPVویروسی است که می تواند در خانم‌ها ایجاد سرطان دهانه رحم (سرویکس)، اندام تناسلی و مقعد میکند. البته این ویروس مسئول ایجاد سرطان های دستگاه تناسلی و مقعد در آقایان نیز هست. انواع خاصی از ویروس پاپیلوما در زنان و مردان سرطان‌های سر و گردن (دهان، زبان، لوزه و حنجره) نیز ایجاد می‌کنند. میزان ایجاد این سرطان در مردان بسیار کم‌تر از میزان آن در زنان است.

شیوع پاپیلوما در سرطان گردن رحم بین ۹۹ تا ۱۰۰ ٪ است.

از هر ۶۰۰ هزار سرطان وابسته به ویروس پاپیلوما در دنیا در سال ۲۰۲۰، حدود ۳۴۰ هزار زن در همان سال فوت نمودند (۸٪ کل میزان مرگ در زنان به دلیل سرطان) .

بر اساس آمار سازمان بهداشت جهانی، ۶۳۰ میلیون نفر در دنیا سالانه به عفونت HPV مبتلا می گردند که این آمار حدود ۹ تا ۱۳ ٪ جمعیت جهانی را شامل می گردد.

همچنین هر سال حداقل ۳۰ میلیون عفونت جدید پاپیلوما در دنیا گزارش می شود.

۸۰٪ مردان و زنانی که در سن فعالیت و باروری جنسی هستند در طول زندگی خود به عفونت HPV دچار خواهد شد و هر فرد حداقل ۱ تیپ ویروس را در طول زندگی خود تجربه خواهد کرد.

علت این میزان انتشار بالا، مکانیسم انتقال جنسی این ویروس (بیش از ۹۰٪ موارد) و همچنین دیگر راههای انتقال (کمتر از ۱۰٪ موارد) می باشد.

احتمالا آمار واقعی چند برابر این آمار های ارائه شده می باشد. زیرا در بسیاری از موارد در بیماران بدون علامت بوده و درصد بالایی از عفونت و یا بیماری یا اصلا تشخیص داده نمی شوند و یا در انتهای فاز بیماری (سرطان) تشخیص داده می شوند.

البته پس از این خبرهای بد چند خبر خوب هم در راه است!

۱ -حدود ۷۰٪ خانم هایی که به عفونت پاپیلوما ویروس مبتلا می شوند سرانجام در عرض دو سال خود به خود بهبود می یابند.

۲ -حداقل ۱۰ تا ۱۵ سال زمان نیاز است تا ویروس تغییرات سرطانی را در گردن رحم ایجاد نماید، که این زمان نسبتا طولانی می تواند فرصتی برای بیمار جهت پیگیری و پیشگیری از پیشرفت سرطان و خطرات ناشی از آن باشد. البته این مدت زمان وابسته به نوع تیپ ویروس نیز میباشد.

۳ -واکسن مناسبی بر علیه ویروس پاپیلوما موجود است.

۴ -بر اساس دستور العمل ها، هر خانم جوان باید بعد از ۲۹ سالگی تا ۶۵ سالگی ، هر سه سال آزمایشات ساده ای را انجام دهد. در طول این آزمایشات به محض آشکار شدن تغییرات پیش سرطانی و یا سرطانی، بیمار تحت نظر قرار گرفته و اقداماتی برای او انجام می شود تا از ایجاد و یا پیشرفت سرطان، جلوگیری به عمل آید.

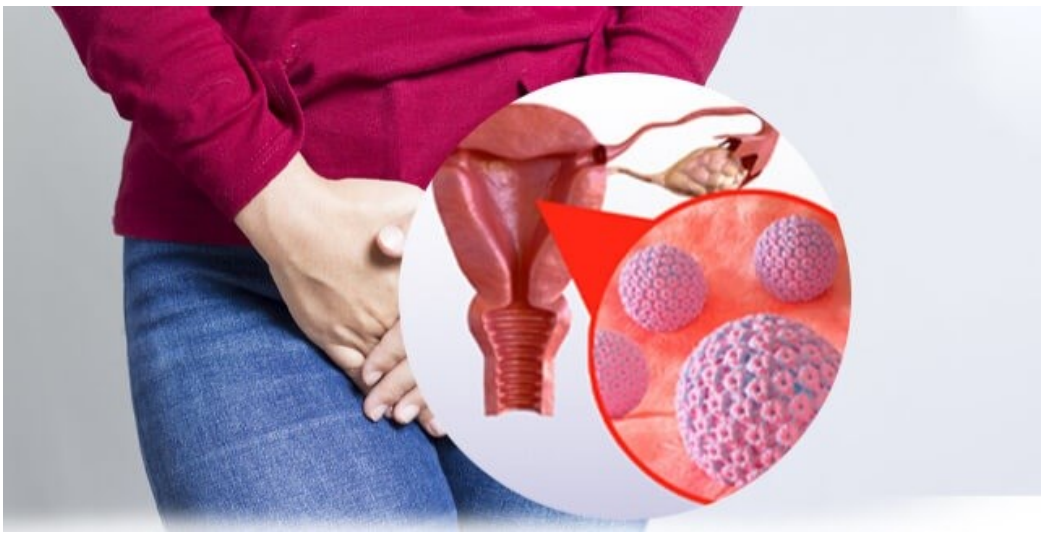
.

سیر عفونت و بیماری پاپیلوما

عفونت مزمن (تشخیص ویروس بیش از ۲۴ ماه) با یکی از تیپهای پر خطر ویروس، عامل اصلی برای ایجاد ضایعات پیش سرطانی و یا سرطان در هر دوجنس می باشد.

پس از ابتلاء به عفونت پاپیلوما، در بیشتر موارد، فرد خود به خود بهبود یافته و یا به عفونت مزمن تبدیل گردد. از همین گروه نیز عده ای بهبود می یابند و در درصد کمی از بیماران (حدود ۱۰٪) وارد فاز های پیش سرطانی و متعاقب آن ایجاد سرطان می گردند.

در کمتراز ۱۰٪ بیماران، عفونت مزمن در آنها منجر به ادغام ژنوم ویروس در ژن بیمار گردید که رفته رفته سبب ایجاد ضایعات پیش سرطانی و نهایتا سرطان در طی دوره ای ۱۰ تا ۳۰ ساله میگردد. لیکن ضایعات اولیه به نامهای CIN، بسیار زودتر رخ می دهند که فرصت کافی به بیمار و پزشک برای بررسی ضایعات و درمانهای موثر خواهد داد. بسیاری از این ۱۰٪ از بیماران، در طی روند غربالگری سرطان دهانه رحم شناسایی گردیده و تحت در مان قرار میگیرند. به همین دلیل است که در کشورهای فقیر که فاقد امکانات غربالگری بانوان به اندازه کافی نمیباشد، موارد ابتلا به سرطان دهانه رحم و مرگ و میر ناشی از آن بسیار بالا است.

فاکتور های خطر برای ابتلاء به سرطان دهانه رحم در زنان شامل :

۱- شروع فعالیت جنسی در سنین کمتر از ۱۹ سال

۲- دارا بودن بیش از یک شریک جنسی

۳- وجود ضایعات پیش سرطانی

۴- عدم استفاده از کاندوم در حین فعالیت جنسی

هر فردی اعم از زن و یا مرد که دارای بیش از یک شریک جنسی به طور همزمان ویا تعویض مکرر و انتخاب شریک جنسی به صورت پی در پی داشته باشد، در معرض ابتلاء به پاپیلوما خواهد بود.

- شروع فعالیت جنسی در سالهای پایین عمر سبب افزایش احتمال ابتلاء این ویروس می باشد. همچنین عواملی چون سابقه وجود زگیل تناسلی، بیماریهای مقاربتی نیز سبب افزایش احتمال به این ویروس می گردد.

یکی از فاکتورهای مهم ابتلاء به این ویروس، سن فرد است. در زنان، سنین اولیه جوانی حداکثر میزان ابتلاء و پس از یائسگی حداقل میزان ابتلاء مشاهده می گردد.

رفتارهای پر خطر جنسی، شانس ابتلا به عفونت و بیماری پاپیلوما را در افراد افزایش میدهد. البته در مورد تعریف رفتار پر خطر جنسی اجماع جهانی وجود ندارد، لیکن در مورد مصادیق این نوع رفتار جنبه های مختلفی مورد قبول جوامع علمی میباشد که عبارتند از:

- مرد (Gay)
- زن (Lesbian)
- افراد Bi-sexual (همجنس گرا و دیگر جنس گرا) که هم با همجنس خود و هم با غیر همجنس خود ارتباط جنسی دارد.

- متوسل شدن به خشونت در هنگام رفتار جنسی (افرادی که رفتارجنسیشان همراه با خشونت با فرد مقابل است).
- تماس جنسی محافظت نشده (عدم استفاده از کاندوم)
- شروع فعالیت جنسی در سنین پایین
- تعویض شرکای جنسی بین یکدیگر
- انجام سکس گروهی
- داشتن شرکای جنسی متعدد (ارتباط در یک زمان با شرکای متعدد و یا تغییر دم به دم شرکای جنسی)
- داشتن یک شریک پرخطر، کسی که چندین شریک جنسی یا عفونت دارد.
- مصرف الکل، مواد مخدر و روانگردان قبل از انجام عمل جنسی و رابطه جنسی با شریکی که معتاد به مواد مخدر تزریقی است.

تهیه و تدوین:

دکتر سید محمد جزایری

دکتر آنژیلا عطایی

دکتر ایمان رضایی ازهر

دکتر محمد حسن زاده کیابی

دکتر شقایق یزدانی نیشابوری

مرکز تحقیقات ویروس شناسی بالینی- دانشگاه علوم پزشکی تهران

کلینیک پاپیلوما- بیمارستان لولاگر- دانشگاه علوم پزشکی ایران